

Raadsinformatiebrief

Aan:	de leden van de raad
Van:	college van Heusden
Datum:	19 juni 2018
Onderwerp:	Uitkomsten meicirculaire gemeentefonds 2018
Doel:	ter kennisname/ter informatie
Aanleiding:	informatie (algemeen)
Aard informatie:	openbaar

Aanleiding

Onlangs is de meicirculaire gemeentefonds verschenen die ingaat op de ontwikkeling van de algemene uitkering voor gemeenten. De algemene uitkering vormt de grootste inkomstenbron van de gemeente en is gekoppeld aan (een groot deel van) de rijksuitgaven. De uitkomsten van de meicirculaire voor 2019 e.v. vormen de basis voor het opnemen van de algemene uitkering in de begroting 2019.

Op 28 juni ligt de voorjaarsnota voor in de raadsvergadering. Hierbij is aangegeven dat de raad voor de vergadering geïnformeerd wordt over de uitkomsten van de meicirculaire. Hiertoe dient deze raadsinformatiebrief.

Informatie

Algemeen:

Normaliter is de meicirculaire de belangrijkste van de drie die jaarlijks verschijnen. We hebben echter al een tussentijdse circulaire gehad in maart 2018. Dit naar aanleiding van het sluiten van het InterBestuurlijk Programma (IBP) door de diverse overheidslagen en gemeenteraadsverkiezingen van maart jl. Door forse beleidsintensivering van het kabinet Rutte III (± € 14 miljard), door hogere loon/prijscompensaties en door autonome groei (waar onder zorg en sociale zekerheid) gaf de maartcirculaire een positief meerjarig beeld.

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voorvloeiend uit de trap-op-trap-afmethode wordt het accres genoemd.

De definitieve vaststelling van het accres 2017 resulteert ten opzichte van de septembercirculaire 2017 tot een nadelige afrekening met een min van € 23 miljoen. De rijksuitgaven waren sinds september 2017 per saldo lager dan gedacht. De afrekening vindt plaats in 2018 met een eenmalig en structureel effect en daarna in 2019 met uitsluitend het structureel effect.

De afrekening van het BTW Compensatiefonds 2017 is ook nadelig, een min van € 7 miljoen. Gemeenten hebben iets meer gedeclareerd bij het BCF dan gedacht in de septembercirculaire 2017, waardoor de ruimte onder het plafond kleiner werd. De afrekening vindt plaats in 2018 als een incidentele uitname.

Beide afrekeningen over 2017 hebben een zeer beperkt effect.

Het accres 2018 is hoger ten opzichte van de maartcirculaire 2018, per saldo € 24 miljoen. Vanaf 2019 dalen de accresen ten opzichte van de maartcirculaire 2018 als gevolg van een lagere loon- en prijsontwikkeling in het Centraal Economisch Plan (CEP) van het Centraal Plan Bureau. Op de rijksbegroting wordt voor dat doel minder geraamd. Dit effect vertalen wij één op één in onze begroting 2019 waardoor de loon- en prijsindexatie naar beneden wordt bijgesteld. Ook wordt het effect van

lagere gasbaten door een lagere productie zichtbaar in de accresafname. De lagere accresen hebben alle een structureel karakter en cumuleren dus.

Tegelijkertijd is voor een aantal maatstaven met een groot effect in de uitkering zowel het volume als het bedrag per eenheid bijgesteld naar boven. Dit zorgt voor Heusden in 2019 en 2020 tot een positieve bijstelling die het negatieve effect meer dan teniet doet; in 2021 en 2022 krijgen de negatieve effecten van deze circulaire de overhand.

Sociaal domein

In het Regeerakkoord is opgenomen dat het integreerbare deel van de integratie-uitkering Sociaal domein met ingang van 2019 opgaat in de algemene uitkering en daarmee deel uitmaakt van de trap-op-trap-afsystematiek. De betreffende budgetten zijn reeds bij de maartcirculaire 2018 aan de algemene uitkering 2019 van het gemeentefonds toegevoegd.

De huidige Integratie-Uitkering Sociaal domein houdt met ingang van 2019 op te bestaan. Het inweven van die gelden in de maatstaven van de algemene uitkering is technisch gezien een zeer omvangrijke operatie. Er komen 26 maatstaven bij in de algemene uitkering, we naderen de 100. Daarnaast wordt geld verdeeld via bestaande maatstaven in de algemene uitkering. Kortom de complexiteit wordt nog verder vergroot.

Uitkomsten financieel

Onderstaand overzicht laat het nettoverschil zien tussen deze meicirculaire 2018 en de huidige raming op basis van de maartcirculaire 2018 (verwerkt in de eerste bestuursrapportage 2018 en de voorjaarsnota 2019). Bedragen x € 1.000 (- = budgettair nadeel).

Effect Algemene Uitkering gemeentefonds	2018	2019	2020	2021	2022
Uitkomst mei circulaire 2018	36.900.000	55.420.938	56.154.166	56.709.320	57.062.122
Uitkomst maart circulaire 2018	36.660.654	54.747.377	55.939.925	56.928.451	57.938.065
Mutatie AU t.o.v. huidige raming	239.346	673.561	214.241	-219.131	-875.943
<u>Oormerkingen:</u>					
Verhoogde asielinstroom partieel effect nov+dec	-45.581				
Verhoogde asielinstroom participatie en integratie nov+dec	-25.302				
Maatschappelijke begeleiding	-4.740				
Schulden en armoede	-52.000	-42.730	-42.730		
Voorschoolse voorziening peuters				-21.000	-21.000
Bommenregeling	-42.152				
Correctie loonindexering 2019 e.v. van 2,7 naar 2,4%		55.000	55.000	55.000	55.000
Correctie prijsindexering 2019 e.v. van 2,7 naar 2,4%		49.000	49.000	49.000	49.000
Netto effect op het begrotingsaldo na verwerking meicirculaire	69.571	734.831	275.511	-136.131	-792.943

Effect Sociaal Domein	2018
Uitkomst meicirculaire 2018	16.792.419
Uitkomst maart circulaire 2018	16.359.148
Effect reserve sociaal domein 2018	433.271

Toelichting oormerkingen

Voor diverse onderdelen worden gekoppeld aan de ontvangen uitkering ook lasten geraamd. Deze worden hierna toegelicht.

- Verhoogde asielinstroom: op basis van het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom ontvangen gemeenten een bedrag per een in die gemeente geplaatste vergunninghouder. Er wordt hierbij een onderscheid gemaakt tussen het partieel effect en participatie en integratie. In de meicirculaire zijn de toegekende bedragen over de maanden november en december 2017 opgenomen.

- Maatschappelijke begeleiding: conform artikel 18 van de Wet inburgering voorziet de gemeente in de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Hiervoor ontvangen de gemeenten in deze circulaire een vergoeding per persoon die in de periode vanaf 1 oktober 2017 tot en met 31 december 2017 inburgeringsplichtig is geworden en in dezelfde periode ingeschreven staat in de basisregistratie personen in de gemeente waar zij op grond van artikel 28 van de Huisvestingswet 2014 zijn gehuisvest. Deze vergoeding wordt door de gemeente doorbetaald aan stichting Vluchtelingenwerk.
- Schulden en armoede: ter versterking van het gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid stelt het kabinet voor drie jaar geld ter beschikking voor het voorkomen van schulden en de bestrijding van armoede, in het bijzonder onder kinderen. Deze middelen zullen worden ingezet ter versterking van het gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid zodat gemeenten een impuls kunnen geven aan de verbetering van de toegang tot en de effectiviteit van de gemeentelijke schuldhulpverlening en versterking van de lokale regie van het armoedebeleid.
- Voorschoolse voorziening peuters: Rijk en gemeenten hebben bestuurlijke afspraken gemaakt over een aanbod voor alle peuters. Met deze afspraken wordt alle peuters de mogelijkheid gegeven om naar een voorschoolse voorziening te gaan. Via de afspraken zetten gemeenten zich actief in om een aanbod te realiseren voor de groep peuters zonder recht op kinderopvangtoeslag die nu niet naar een voorschoolse voorziening gaat. Voor 2021 en 2022 is de nieuwe verdeling bepaald. Deze is voor Heusden positief ten opzichte van de huidige raming. Het positieve verschil wordt toegevoegd aan het uitgavenbudget.
- Bommenregeling: betreft de toekenning op basis van de door ons ingediende aanvraag voor doen van explosievenonderzoek in bijv. nieuwbouwwijken of te ontwikkelen bedrijventerreinen.
- Correctie op loon en prijsindex: de prijs- en loonindexatie is neerwaarts bijgesteld voor 2019 ten opzichte van de percentages zoals opgenomen in de maartcirculaire. Op basis van de maartcirculaire is een deel van de algemene uitkering gelabeld om in 2019 de prijsgevoelige budgetten en loonstijging te kunnen opvangen. In de begroting zullen we het lagere percentage toepassen zoals opgenomen in deze meicirculaire; dat betekent dus een stukje vrijval van de eerder opgenomen reservering.

De mutatie sociaal domein 2018 betreft de toegekende loon- en prijsbijstelling 2018. In principe zijn onze uitgaven voor 2018 reëel geraamd en kan dit bedrag worden toegevoegd aan de reserve sociaal domein; mochten uitgaven toch tegenvallen dan worden de meerkosten onttrokken uit de reserve.